

PM – Uppdatering av indexvärden för BRP+, stämpelår 2025

1. Introduktion

BRP+ är ett indexmått som ämnar mäta befolkningens förutsättningar till god livskvalitet. Indexmättet är uppdelat i delarna *Livskvalitet* och *Hållbarhet*, termen BRP+ har dock blivit synonymt med den förstnämnda delen. Tillväxtverket är systemägare och ansvarig för förvaltning och uppdatering av indexberäkningen. Indexet uppdateras i början av maj varje år och publiceras på [Kolada](#), i år sker det måndag 2026-05-04. Det har varit mycket aktivitet med BRP+ under det gångna året. Som kunskapspridande expertmyndighet har Tillväxtverket som ambition att presentera BRP+ publikt för att bredda förståelsen och användningen.

Tillväxtverket har tagit stöd till förvaltning, vidareutveckling och användande av BRP+ av regionala analytiker i form av en arbetsgrupp, den så kallade *Skrivarstugan*. Arbetsgruppen är även med i spridningen av BRP+ och har medverkat i flertalet föredrag, presentationer och seminarium. Arbetsgruppen är oerhört viktig för att driva BRP+ vidare. Följande är medlemmar i *Skrivarstugan*:

- Peter Möller – Region Dalarna
- Anders Bergquist – Region Skåne
- Kristoffer Sehlberg – Region Gävleborg
- Styrbjörn Holmgren – Region Sörmland

Tabellen nedan listar aktiviteter inom BRP+ som genomförts under perioden från den senaste indexuppdateringen, från 2025-05-05 till 2026-05-06.

UTFÖRANDE AKTIVITET

JUN-2025	Workshop med <i>Skrivarstugan</i> (tema: indikatorer).
JUN-2025	BRP+ som metodstöd till utredning för <i>Rådet för hållbara städer</i> (bortsett från Tillväxtverket är involverade myndigheter Folkhälso-myndigheten, Boverket, Naturvårdsverket och Trafikverket).
AUG-2025	Påbörjad utvärdering av underliggande indikatorer.
AUG-2025	Framtagning av förklaringsmodell gällande könsuppdelningen
AUG-2025	Kartläggning av gammal källkod.
SEPT-2025	Påbörjat arbete med uppdatering av källkoden med mål att förbättra datainhämtning, frångå 'black-box-problematiken' och öka transparens.
OKT-2025	Presentation av SCB:s numera avvecklade NKI (<i>Nöjd-Kund-Index</i>) och den underliggande beräkningsmodellen PLS-SEM (<i>partial least squares - structural equation modeling</i>).
DEC-2025	Avslutande utvärdering av underliggande indikatorer.
DEC-2025	Publicering av den uppdaterade källkoden på https://github.com/Analytikernatverket/brp_plus .
DEC-2025	Framtagandet av dynamisk del- och temabeskrivning som ingår i Koladas maj-leverans av BRP+.
JAN-2026	Planering och medverkan i Reglabs Lärlabb, del 1 (tema: BRP+).
FEB-2026	Workshop med <i>Skrivarstugan</i> (tema: presentation av data).
FEB-2026	Planering och medverkan i Reglabs Lärlabb, del 2 (tema: BRP)
MAR-2026	Planering och medverkan i Reglabs Lärlabb, del 3 (tema: BRP+).
APR-2026	Beräkning av uppdaterade indexmått.
APR-2026	Presentation av BRP+ på Bonniers Vårdarena.
APR-2026	Beräkning och leverans av kommuntypsuppdelad livskvalitets-indikator till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.
MAJ-2026	Leverans av uppdaterade indexmått och del- och temabeskrivning till Kolada.

2. Operation

2.1. Metod

Grunden till metoden bakom BRP+ är i stort sett oförändrad. Källkoden är numera publik och öppen för allmänheten. Källkodens dataarkitektur har förbättrats och tydliggjorts vilket ökar dess robusthet. Nedan listas de främsta förändringarna i metoden.

Datahämtning

All underliggande data till BRP+ hämtas numera från [Kolada](#) genom deras [API](#) och genom paketet [rKolada](#). Tabellen `start_BRP_plus_indikatorer_tbl.csv` bestämmer vilka indikatorer som hämtas.

Valbart "bas-kön"

Det har rapporterats oklarheter i hur könsfördelningen i BRP+ kan tolkas. För att hantera detta skapades tre möjliga val av vilken bas som används till könsfördelningen. Trots att det bara publiceras siffror från `total_bas` på Kolada kan man göra sina egna beräkningar med en annan bas. Möjligheten att välja "bas-kön" innebär att användarna själva kan bestämma om de vill:

- Jämföra män och kvinnor mot totalvärdet [default]: `total_bas`
- Jämföra värdena för män, kvinnor och totalt inom sina respektive könsgrupper: `separat_bas`
- Jämföra värdena för män, kvinnor och totalt fritt mellan könsgrupperna: `sammantalet_bas`

Hantering av "lag-år"

Vid datahämtning från Kolada hämtas de bestämda indikatorerna för det senaste tillgängliga året och 30 år bakåt. Det är alltid det senaste året som används till beräkning av föregående år, i detta fall "stämpelår 2025", eller t . För att kunna göra analyser över tid används ett så kallat laggat år, eller "lag-år". Detta är i regel fem år innan det senaste året, eller $t-5$. I vissa fall finns inte data för exakt $t-5$ varpå detta var tvunget att hanteras manuellt. I nuvarande beräkningsmodell har en sekvens skapats:

- Modellen letar först efter $t-5$. Om ingen data finns...
- ...undersöker den om det finns data inom perioden $t-5$ till t och välj i så fall det tidigaste året. Om ingen data finns...
- ...väljer den data från det år som är närmast t .

2.2. Indikatorer

Sedan uppbyggnaden av BRP+ år 2014, och sedan revideringen av metoden år 2020–2021, har underliggande delar, teman och aspekter varit oförändrade. Men eftersom vissa indikatorer har avvecklats, drabbats av tidsseriebrott, blivit inkompleta eller inte längre uppfyller våra fastställda krav behöver de granskas och utvärderas varje år. Kolada används fortfarande som källa; de indikatorer som Tillväxtverket tar fram levereras först till Kolada som sedan hämtas hem tillsammans med resterande bulk vid körning (se 2.1. Metod). Målet är att alla indikatorer möter samtliga tre kriterier listade nedan.

- Data finns tillgängligt minst fem år bakåt i tiden ($t-5$).
- Data finns åtminstone på regionnivå, gärna på kommunnivå.
- Data på individnivå finns gärna könsuppdelat.

Bilaga A innehåller en redogörelse för resultatet av indikatorutvärderingen utförd av *Skrivargruppen* och som ligger till grund för BRP+ för stämpelår 2025. I tillägg till indikatoröversikten har ett sorteringsystem för indexets teman och delar implementerats för att förenkla processen i indexberäkningen.

SORTERING	DEL	TEMA_ID	TEMA_NAMN
100	Livskvalitet	-	-
101	Livskvalitet	T1	Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet
102	Livskvalitet	T2	Trygghet och säkerhet
103	Livskvalitet	T3	Miljö kvalitet
104	Livskvalitet	T4	Tillgänglighet till tjänster
105	Livskvalitet	T5	Inkomst och förmögenhet
106	Livskvalitet	T6	Arbete och löner
107	Livskvalitet	T7	Bostad
109	Livskvalitet	T9	Hälsa
110	Livskvalitet	T10	Utbildning och kompetens
111	Livskvalitet	T11	Sociala relationer och tillit
112	Livskvalitet	T12	Individuellt välbefinnande
200	Hållbarhet	-	-
201	Hållbarhet	Ekonomi	Ekonomi
202	Hållbarhet	Miljö	Miljö
203	Hållbarhet	Social	Social

3. Vision

Arbetet av vidareutvecklingen av metoden bakom BRP+ har lett till ett index med en logisk dataarkitektur där användare kan följa beräkningsmodellerna och justera modellen efter behov. Arbetet har också lett till upptäckten av fler förbättringsområden som bör göras i modellen för att bibehålla dess validitet.

Imputering

I den tidigare beräkningsmodellen gjordes viss imputering för att täcka saknade datapunkter. Då detta utfördes utan tydliga riktlinjer fanns det bara begränsade utvärderingsmöjligheter och metoden slopades helt i den uppdaterade källkoden. Modellen behöver förses med en tydlig, robust och automatiserad imputeringsmetod.

Valbar "bas-lag"

Likt den nya möjligheten för användare att välja vilken "bas-kön" modellen använder bör användaren även ges möjligheten att välja "bas-lag", eller den bas som används för att beräkna värdena för det laggade året, till exempel $t-5$. I nuläget används t som bas, men det finns incidenter där värdena för till exempel $t-5$ kräver sin egen bas.

Viktning

BRP+ har alltid tillämpat en jämn viktning vilket är en enkel förklaringsmodell med medför vissa brister. Exempelvis kan ett tema med många indikatorer bli mindre framträdande, medan ett tema med få indikatorer riskerar att tilldelas oproportionerlig betydelse. För att hantera detta kan man skapa alternativ i beräkningsmodellens källkod och använda antingen jämn viktning (nuvarande modell) samt erbjuda alternativet att exempelvis hantera viktning baserat på antal indikatorer per aspekt och/eller tema eller genom korrelationskoefficienter.

Öppna visualiseringar

Som ett ytterligare led av ökad transparens bör beräkningarna bakom några populära BRP+visualiseringar publiceras som öppen källkod. Detta skulle bland annat involvera beräkning av kommuntypsuppdelad livskvalitetsindikator, den så kallade "fyrfältaren" samt presentation av könsuppdelad livskvalitet.

Städning av källkod

Trots att den uppdaterade och numera publika källkoden bakom BRP+ anses inneha stora förbättringar jämfört med den tidigare modellen bör koden städas upp och effektiviseras. Detta för att ytterligare öka kodens läsbarhet och modellens transparens.

Framtidsidéer

I tillägg till de fem ovan nämnda förbättringsområdena finns det en önskan om att följa upp mer på hållbarhetsdelen samt undersöka möjligheterna att skapa en alternativ beräkningsmodell enligt PLS-SEM (*partial least squares - structural equation modeling*).

Bilaga A

B.A1. Nytt

<i>ID</i> ¹	Namn	Del	Tema	Aspekt	Geografi	Kön	Källa	Kommentar
<i>N01456</i>	Invånare 16-84 med störd sömn av trafikbuller, andel (%)	Livskvalitet	T3 – Miljö kvalitet	Buller	Riket, region och kommun	Totalt, kvinnor och män	Folkhälso-myndigheten (HLV)	
<i>N00103</i>	Pågående stressrelaterade sjukfall, årsgenomsnittlig andel av befolkningen (%)	Livskvalitet	T8 – Balans arbete-fritid	Upplevd balans arbete-fritid	Riket, region och kommun	Totalt, kvinnor och män	Försäkrings-kassan och SCB	
<i>N01970</i>	Invånare 25-44 år med förgymnasial utbildning, andel (%)	Livskvalitet	T10 – Utbildning och kompetens	Formell utbildning	Riket, region och kommun	Totalt, kvinnor och män	SCB	
<i>N15424</i>	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	Livskvalitet	T10 – Utbildning och kompetens	Formell utbildning	Riket och kommun	Totalt, kvinnor och män	Skolverket (Siris)	Värden för regioner beräknas i modellen för BRP+.

¹ Kolumnen *ID* indikerar Koladas interna identifikationskod för det aktuella nyckeltalet.

B.A2. Borttaget

<i>ID</i> ¹	Namn	Del	Tema	Aspekt	Geografi	Kön	Källa	Kommentar
<i>N01982</i>	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	Livskvalitet	T10 – Utbildning och kompetens	Formell utbildning	Riket, region och kommun	Totalt, kvinnor och män	SCB	Borttaget pga tidsseriebrott.
<i>N01983</i>	Invånare 25-64 år med gymnasial utbildning, andel (%)	Livskvalitet	T10 – Utbildning och kompetens	Formell utbildning	Riket, region och kommun	Totalt, kvinnor och män	SCB	Borttaget pga tidsseriebrott.
<i>U00587</i>	Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturliv, andel (%)	Livskvalitet	T11 – Sociala relationer och tillit	Upplevda sociala relationer	Riket och kommun	Totalt, kvinnor och män	RKAs beräkningar av data från SCBs medborgarundersökning	Värden för regioner beräknas i modellen.

¹ Kolumnen *ID* indikerar Koladas interna identifikationskod för det aktuella nyckeltalet.

B.A3. Andra nyheter

Ett par indikatorer har flyttats till andra teman för att de anses följa en bättre kategorisering. Följande indikatorer har flyttats:

Sortering	Del	Tema_ID	Tema_namn	Aspekt	Indikator_ID 1	Indikator_namn
109	Livskvalitet	T9	Hälsa	Upplevd hälsa	U01405	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
109	Livskvalitet	T9	Hälsa	Upplevd hälsa	U01414	Invånare med bra självskattad tandhälsa, andel (%)

Sortering	Del	Tema_ID	Tema_namn	Aspekt	Indikator_ID ¹	Indikator_namn
112	Livskvalitet	T12	Individuellt välbefinnande	Upplevd hälsa	U01405	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
112	Livskvalitet	T12	Individuellt välbefinnande	Upplevd hälsa	U01414	Invånare med bra självskattad tandhälsa, andel (%)

¹ Kolumnen *Indikator_ID* indikerar Koladas interna identifikationskod för det aktuella nyckeltalet.